

HECE AYLİK EDEBİYAT DERGİSİ YIL: 26 SAYI: 311 KASIM 2022 ISSN 1301-210X

HECE

KASIM 2022

311

ŞİİRLER

- İhsan Deniz** / Palaya Dönüş / 5
Cahit Koytak / Ellisekizinci Bahar İçin / 7
Nurettin Durman / Seher Yıldızı / 10
Mehmet Narlı / Ölümçü Dükkânı / 11
Şakir Kurtulmuş / Suya Yorulmak / 12
Mehmet Ayıcı / Eski Bir Güneşe Yeni Gökyüzü / Üç Harf / 14
Ali Sali / Sislin Ettikleri 2 / 15
Mustafa Uçurum / Bir Müjdeyi Beklerken / 16
Nadir Aşçı / Devrik Cümle / 17
Ercan Ata / Durgun Zaman / 18
Bilal Can / Eve Giden Varesten / 19
Kadir Ünal / Kavimler Göçünün Kurbağalarla İlgisi / 21
Bayram Zıvalı / Kül Anlatılar / 22
Ayşegül Sözen Dağ / Geçip Gidenler İstasyonu / 23
Ahmet Şerif Doğan / Kediler ve Köpekler / 24
Mert Tutucu / Kendi İçine Çöken Hece / 25
Berke Yalçın / Bu Rafine Zevkli Bir Delinin Düşüdür / 26
Birgül Kılıç / Arzu Sapağı / 27
Abdulhamit Tokgöz / Seyirlik Kargaşa ya da Acemaşîrân / 28

HECE'DE İLKLER

- Sinan Sakit Karadaş** / Açık XXXVII / 30
Eser Tokaş / Mağlup Bir Savaşta Terkedilmiş Evin Bahçesindeki Kiraz Ağacı Çiçek Açtı / 32

KUR'AN: HERKESE İNEN KİTAP

- Cahit Koytak** / Açılış 'Fâtiha' Sûresi / Kurusun! 'Tebbet' Sûresi / 33

YAZI

- Leyla Arsal** / Kur'an-ı Kerim'in Çeviri Bakış Açısına Estetik Bir Transfer / 36
Mustafa Kara / Doğumunun 150. Yılında Bir Câmî'u't-Turuk: Hüseyin Vassâf / 42
İbrahim Eryiğit / Matematik-Şiir Düzleminde Özdemir Asaf / 50
Hayrettin Taylan / Poetik ve Retorik Bağ / 59
Kudret Ayşe Yılmaz / Şiirin Şiiri Zamana Eklenmek / 62

OKURYAZARIN NOTLARI

- İbrahim Demirci** / Edepsizlik! / 64

DOSYA: ÖYKÜ ÇOCUĞA NE SÖYLER?

- Editörler: Koray Üstün – Elif Mira**
Koray Üstün / Bir Çocuğun Öyküsü... / 66
Gıyasettin Aytaş / Çocuk İçin Hikâye Yazmak veya Çocuk Hikâyelerinin Kaynağı / 68
Ayşegül Sözen Dağ / Çocuk Öyküleri Bağlamında Bazı Çocuk Kitaplarına Genel Bir Bakış / 76
Selahattin Dilidüzgün / Okuma Becerisi ve Çocuk Kitapları / 81
Kelime Erdal / Çocuklar İçin Öykü Derlerken Gözden Kaçanlar: Ömer Seyfettin ve Halikarnas Balıkcısı'nın

- Öykülerine Çocuk Perspektifinden Bakmak / 85
Üzeyir Gündüz / Çocuk Edebiyatında Öykü Türüne Dair Bazı Dikkatler / 90
Abdullah Harmancı Söyleşi / Konuşan: Ayşegül Sözen Dağ / 96
Murat Moroğlu / Yaratıcı Dramada Oyunu Öyküyle Kurmak / 100
Necdet Neydim / Çocuk Edebiyatında Öyküyü Dayanılmaz Çekici Kılan / 102
Serdar Odacı / Çocuklara Yönelik Öykülerde Gerçekliğin Gerekliği / 105
Nermin Yazıcı, Büşra Gocioğlu / Çocuk Öykülerinde Hayvan Karakterler ve İnsanbiçimci (Antropomorfist) Görünümler Üzerine Kuramsal Bir Bakış / 110

ŞİİR GÜNDELİKLERİ

Ömer Aksay / Şiire Dair Kaydedilen Notlar / 120

HECE TAŞI: N. AHMET ÖZALP

- Arif Ay** / Selam Olsun Önden Gidenlere / 11
Ali Ulvi Temel / Ahmet Özalp'ın 1001 Gece Masalları / 122
İbrahim Demirci / Halka Mesafeli, Hakk'a Yakın, Aziz ve Mübarek İnsan: N. Ahmet Özalp / 123
Ali Göçer / Arpaçay'a Hiç Gitmedim / 124
Âtîf Bedir / Ahmet Özalp'tan Bir Nuri Pakdil Risalesi: Anayol Göstericisi Bir Usta ve -Süren- Uzun Yürüyüşü / 126

HECE BULUŞMALARI

- Yazmak Üzerine III** / 128
Yöneten: Hatice Bildirici
Tuba Dere / Hayat, Hikâyenin Neresinde? / 129
Ayşe Hicret Aydoğan / Yazara Ne Lazım? / 130
Sema Bayar / Kimse Dili Sormuyor / 131
Rüveyda Durmaz Kılıç / Yazma Nedenleri / 132
Aslıhan Keleş Kurtoğlu / Sanata Cüret / 11

SİNEMA

Alaaddin Hekim / Zatüssüver Kalesi Solarisin Solaris'in Nesidir? / 134

PORTRE

Mehmet Ayıcı / Serpil Aygün Cengiz / 141

YAKIN BAKIŞ

- Mehmet Yılmaz ile Güzel Hata Üzerine Söyleşi** / Konuşan: Mehmet Tepe / 143
Mehmet Sümer / Mehmet Yılmaz'ın *Güzel Hata's* ı / 148

ÇEŞİTKENAR

- Recep Duran** / Post Most / 151
Hasan Arslan / Duyun Beni Ülkemin Çocukları. Atın Ellerinizden Eğreti Duran Kitaplarınızı / 152
M. Ali Özdoğan / Kişinin Kendine Doğrulttuğu Silah Selfie / 155
Korkut Soylu / Ankara Edebiyat Festivali / 158

KİTAPLIK

- Faruk Uysal** / Okuma Yazmanın Öncülüdür / 160
G. Senem Kıcıman / Uyanık İnsanların Rüyası: *Kehribar Geçidi* / 163
Nuray Alper / Üç İsmi Dört Mevsimi / 165

İhsan Deniz

PALAYA DÖNÜŞ

Mustafa Mubarrem'e

Badem yağı sürersen daha da gürleşir
diyor berber. Saçla ilgili etkili bir formüle
ulaşamadım henüz. Eski yazmaları karıştırıyorum.
Fena sayılmaz fotoğraf çekmekteki hünerim.
Makas kullanmakta zirveye yaklaşısam da, kısa
dostluklar bana göre değil.
Sevdiğim işi yapıyorum, dünyanın en huzurlu
zanaatkârı benim.

Entübe olursam kim yardımcı olur, burun
deliklerim nasıl korunur
korkusu yöneltmişti beni iki bin yirmide jilete.
Dokuz kasım gece yarısı tir tir titremiştim yatağın
ortasında. Hiç şaşırmadım nedense, bekliyordum
demek ki. Gördüm ki o soğukta ana
baba günü öksürükten geçilmeyen hastane bahçesi.
Orda herkes Godot'yu bekliyor sanki.
Jiletle makas bu yüzden araya girmiş
sabahın erken saatlerinde siyah
beyaz çiçekler açmıştı yüzümde.

Anosmia ve ageusia geldi, gitti.
Allah'tan hepsi bu kadarmış!

O gün bugündür içimde seri bir burukluk hiç
tatmadığım bir özlem daha önce, kavurdu
durdu benliğimi.
Ne yapsam?
Ne yapsam?

Tüfekçi o ılık tebessümüyle
bir kez daha şenlendirdi çehremi.

Ve gittim çaldım kapısını berberin.
İşi ehline havale etmekten daha kârlı ne olabilir?
Aylar sonra bıraktım ben de kendimi o koltuğa.

Not*: Berberimiz Tuncay Bey'e aradığı formül
için bir ipucu, tipik bir öneri, hatta açık bir tavsiye:
Öğle üzeri, güneş altında, yirmi dakika..

(*) Nasıl, "Şairin hayatı şiire dâhil" ise, Not da dâhildir!

Cahit Koytak

ELLİSEKİZİNCİ BAHAR İÇİN

Benim başım bulutlarda gezerken,
Gönlü gök kadar engin ve derin,
Kucağı yer kadar geniş anaları, sekiz çocuğumun,
Ya bahçede ipe çamaşır asıyordur,
Ya ağaç buduyordur,

Ya ayrıkotu ayıklıyordur
Ya da yerden küçük taşlar alıp, onları
Bazen ceviz ağacına dadanan kargalara,
Bazen de çiçeklerin dibine, (söylemesi ayıp)
pisleyen kedilere atar gibi yapıyordur.

Yüzünde hep, o liseli kız ışıltısı
Salı-pazarına, Cuma-pazarına
Alışverişe gitmekten de hoşlanır,
Benim çocukların anası.

Bense onun, kuşlarla, kedilerle,
Rüzgârlarla ve bulutlarla,
Onlar da çocuklarıymış gibi,
Bazen başlarını okşayarak,

Bazen de, suratını asarak,
Azarlıyor gibi konuşarak onlarla,
Daha buradayken,
Cennette başlattığı hayata bayılırım,

Evimizin içini dağlarla, vadilerle,
Güllerle, çiğdemlerle dolduran
Bakışlarına, gülüşlerine, oh çekişlerine

Ve bir de, evet, bir de iş yaparken arada
Bazen İstanbul türküleri, bazen Çerkez
Bazen de Azeri türküleri mırıldanmalarına...

Anaların sanatı

Çocuklarımla anası
Benim kendi anamla
Gögün aynı köyünden...

Uykularını bile görev gibi uyurlar
O köyden dünyamıza
Gelin gelen analar.

Yeri, göğü her gün ve her gece
Yeniden gözden geçirir,
Elden geçirir onlar

Ve bizim için yeri de, göğü de
Her Allah'ın sabahı yeniden silerler,
Paklarlar, ütülerler,

Günün öyküsüne göre,
Keserler, biçerler hayatları
Ve yeniden dikerler birbirine.

Yaşlanmamak

İnsan evlenirken âşık olsun, olmasın,
Elli şu kadar sene sonra
Tutar da al baştan sırlıklam,
Körkütük âşık olur mu hiç
Çocuklarının ve şiirlerinin anasına?

Ben işte bunu yaptım, utanmalı mıyım, ne?
Bunu yaşıyorum, evet, bu son günlerde,
Aklımın kum saçan rüzgârları,
Gönlümün sessiz çağlılarıyla
Bunu taşıyorum içimdeki sahraya,

Rüyasında yağmurla dolup taşmak,
Ve çoğalıp, çoğalıp, çağıldamak,
Denize doğru koşmak, koşmak
Ve onu delice kucaklamak isteyen
Kuru bir dere yatağı gibi...

Şarkı Mırıldanan Analar

Çiçekleri sularken
Ya da emzirirken bebeği
'Şarkı mırıldanan analar..'

Bu, bir şiirin ismi değil,
Bu bir kitabın ismi değil,
Bu bir festival filminin ismi değil,

Bu, şiirin kendisi,
Bu müziğin kendisi,
Bu hem sanatın, hem hayatın kendisi!

Kapatın gözünüzü bir anlığına,
Ve dinleyin o mucize derelerin sesini
Göğe yukarı doğru akan...
Sizi alıp götüreren,
Gökçe vadileri,
Gökçe bahçeleri gezdiren,

Ve göğün memelerinden size
Bebekliğinizi, çocukluğunuzu,
İlk gençliğinizi emzirten...

Nurettin Durman

SEHER YILDIZI

Evet. Artık eminim.
Şaşkınlık tarihini geride bırakacağım.
Çünkü kendimden iyice eminim
İçimde kopan fırtınalar dindi
Boranlar terk edip gitti
Korkular aldı başını uzaklara
Uzaklara yol aldı, yitip gitti.

Edilgen değilim artık.
Kendimi tanıdım
Kalbimi ortaya koydum
Kardeşlerimin kurban olmuş
Cesetlerinin üzerinden korka korka
Bu günlere ulaştım.
Yıkımlardan da kırımlardan da
Usandım artık.
Artık edilgen değilim.

Evet, çok acı çekeceğimi biliyorum.
Çünkü bunca zamandır çektiğim acıların
Yanına, yani karşı tarafına da acılar
Koymam gerekecek.
Yığınların arasından çekip çıkardığım
Hüznümü de yanına almam gerekir
Daha lirik bir ezginin kopuşunu
Yüreğimden duyacak insanlar
Adım adım yaklaşacak yalnızlık
Güneş doğacak, bahar gelecek.

Eminim artık bir şeyler olacak
Yüzyılım, korkulu rüyam, sevgilim.

Mehmet Narlı

ÖLÜMCÜ DÜKKÂNI

benim bildiğim
haşa kim bilebilir ki diyenlerin de bildiği
münzevinin savaşçının annelerin de bildiği
bir hakikat değil mi her canlının
bir kere doğup bir kere öldüğü
nasıl oluyor öyleyse
kırılmadan dişleri çekilmeden kanı
bir ölümcü dükkânı gibi
her sabah açılıyor dünya

ölümün onuru çiğneniyor
vurula vurula kara orman avcılarına
hak etmez mi mesela
şu kumda parçalanan kız
suda boğulan oğlan
su gibi akıp giden bir ölümü
kuşların teleklerinde gökyüzünde uça uça
bütün okurlarını yaralayan
bir destana sarıp sarmalanmayı

bilmeme izin yoksa yanılayım
sözümü düzelten sesin gelsin
anne bebeğini duyarım gibi
köpük suya dönermiş gibi
çalıya geçermiş gölge
şehir uyanırmış gibi ağır gövdesiyle
çünkü gittikçe yükseliyor
kendimle konuşmanın duvarı

Şakir Kurtulmuş

SUYA YORULMAK

göğün su dolu
açık penceresinden
sarkan ince dala tutundum tek
tek açıldı koyu renkler, dönüştü
beyaz bir çizgiye boşlukta mavi
sulara
düşüp
maviye
dönüşünce
rüyalar
suyu övdüm yalnız kaldım

denizlerden geçtim
toprağı öptüm
yol aldım
yol buldum
kul oldum
kül oldum

güneşi içtim dün gece suya yoruldum
gülüyorum ağlıyorum, güneşin
içimdeki kırık dallarına dökülüyor sular
bir toprak karası hüznün
suskunluk
yığınağı
çorak
keder
tarlası,
göğsüm
açılan pencereden temiz
hava soluyor, bulutların
kararan ciğerlerine

birikti avuçlarımda sular
denizlerden geçtim

yağmur damlalarından otlar,
çiçekler
yeşillikler
sonsuz bahçeler
yeşil bir ufuk sığdırdı gözlerime
yağmur birikti ışıktan
sınırı geçen ovanın bitişiğinde
bir dağ göründü
kapı aralandı ellerime merhem oldu sis
su yuttum
boğazımdan geçti
bütün ağrılar hücum etti
kalbimde
birikti
dünya sancısı

nefesimi tuttum
içerde gözlerim tedbirli
her daim kapalı sokağın rengine
etraf karanlık yutkundum
denizlerden geçtim

Mehmet Aycı

ESKİ BİR GÜNEŞE YENİ GÖKYÜZÜ*

*İyilik kuşları kanatlarından
Rüyalar bırakır gecelerine**

**Başı döner güzelliğın
Bakışlarını görünce

Başı döner güzelliğın
Dudaklarını görünce

Başı döner güzelliğın
Yürüyüşünü görünce

Başı döner güzelliğın
Bileklerini görünce

Başı döner güzelliğın
Parmaklarını görünce

Başı döner güzelliğın***

***Nasıl şükredeyim Tanrım bilemiyorum
Göremediği yerler var güzelliğın/de

ÜÇ HARF

Aramızdan su sızsın!

Bir sır nasıl kaynarsa öyle kayna benimle
Çiçek açması gibi kara sızın!

Gözlerin baygınlaşınca yanyor aynaların
İç içe yıldızların tutuşması gibi bir
Aramızdan su sızsın ki iyi olduğumuz
Nerden bilinebilir!

Yerince birde iki
Yerinde ikide bir!

Ali Sali

SİSİN ETTİKLERİ 2

ay direnir
direnir endişenin koynuna
bir kuyuya düşer gibi düşmeyen

kâh gülle donatır kendisini
kâh menekşeyle eşlik eder süslenmesine
beyaz zambaklar ilişitir yakasına
akçaağaç ormanının örttüğü
kayrana çıkmadan

say ki kuyunun ağzındadır
yüzünü yıkar semayı uzak kılan kuyunun başında
derinliklerinden dökülen ormanın
saf kaynağı
pınarlarda suya daldırır bedenini
kendisine yakışan
menekşe ve zambaklar eşliğinde
boğazının sıkılmasına aldırılmaz
değil mi ki ağırlığı sisin geçer yara yerine

felaketleri hatırlamak
hatırlamak sisi yılların örttüğü
acıları yeniden deşmeye
nefretini artırmaya
itiraf etmeye düşmanlığını
zorlanırsın

meşe yapraklarına işlenmiştir
biri adın olarak
feryadın olarak diğeri ortak harflerle

yararı olmaz ellerini uzatman kuyunun ağzında
feryat edersin ve öpersin toprağı
alnın tozlar içinde
rüzgârları kullanmayı istersin
dağıtmak için sisi

Mustafa Uçurum

BİR MÜJDEYİ BEKLERKEN

Kendimi gölge yaptım en uslanmaz yanıma
Tehlike geçsin diye avuttum korkuları
Göç edecek ne varsa dönüyor dünyanın hizasında
Geride kalan kim varsa
İçinde dipsiz bir kaybolma korkusu
Gidiyor saçlarını savurarak bir akşam
Buna da alınyazısı diyorum
Ferahlıyor yanım yörem
Bunlar bir veda mı bir vebal mi boynuma

Serin bahçelerde her vakit güzel
Gitmekle kalmak arasındaki çizgide
Herkesin görmediği derin bir yara
Yaz da geçecek
Güneyden bekleyeceğim artık iyi haberleri

Herkesin görmediği bir mevsim artık merhamet
Nereye gitsek aynı kaygı yakamızda
Edilgen fillerden bir duvar örüyorum
Kimse görmüyor artık kimsenin ellerini

Yan gelip yatacak yer değil dünya
Olumsuzluk eklerini ne kadar atsak da
Bir camiden dağılır gibi dağılıyor zihnimiz
Dünyanın tam ortası oluyor çarşı pazar
El açılan ne varsa değişiyor aniden
Minare gölgesi değil geçiyor üstümüzden

Mevsimlerin adı yok
Biz yine de göçelim tüm kötü niyetlerden
Bir müjde ne de güzel gelecek kuruyan yanlarımıza
“Sakin ümitsizliğe düşenlerden olma”